

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՎ 2

ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի գիտական խորհրդի 2024թ. նոյեմբերի 1-ի նիստի

Խորհրդի 32 անդամներից ներկա էին 26-ը: Նախագահում էր խորհրդի նախագահ դեկան, պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, քարտուղարում՝ խորհրդի քարտուղար Տ.Սուջյանը: Քվորումը ստուգելուց հետո խորհրդի նախագահը քվեարկության դրեց օրակարգը, որը միաձայն հաստատելուց հետո խորհուրդն անցավ օրակարգային հարցերի քննարկմանը (օրակարգը կցվում է):

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի հաշվետվությունը՝ ուսումնական և գիտահետազոտական գործունեության մասին:

2. 2025-2026 ուսումնական տարվա առկա և հեռակա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղերի՝ նոր կարգով ներկայացվող ամբիոնային հայտերի հաստատումը:

3. Հաղորդում բակալավրիատի 4-րդ կուրսի և մագիստրատուրայի 1-ին կուրսի ուսանողների ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների և ղեկավարների հաստատման մասին (զեկ.՝ ամբիոնների վարիչներ):

4. Հաղորդում մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանողների՝ մագիստրոսական թեզերի պատրաստման ընթացիկ վիճակի մասին (զեկ.՝ ամբիոնների վարիչներ):

5. Հաղորդում ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի հեռակա ուսուցմամբ մագիստրատուրայի՝ 2024-2025 ուսումնական տարվա ընդունելության արդյունքների մասին:

6. Ասպիրանտների և հայցորդների ատեստավորում:

7. Ընթացիկ հարցեր:

1. ԼՍԵՑԻՆ. Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի հաշվետվությունը՝ ուսումնական և գիտահետազոտական գործունեության մասին (զեկ.՝ ամբիոնի վարիչ, պրոֆ. Գ.Դանիելյան):

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Ի.գ.դ., պրոֆեսոր Հ.Խաչիկյանը, Ի.գ.դ., պրոֆեսոր Գ.Դանիելյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաշվետվությունը գնահատել դրական (կցվում է):

2. ԼՍԵՑԻՆ. 2025-2026 ուսումնական տարվա առկա և հեռակա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղերի՝ նոր կարգով ներկայացվող ամբիոնային հայտերի հաստատումը:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Գ.Ղազինյանը, պրոֆ. Ս.Դիլբանդյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոնի պրոֆեսոր, Ի.գ.դ. Վահե Ենգիբարյանի առաջարկած՝ «Կրիմինալիստիկական թվային օբյեկտների հետազոտման տեղեկատվական և մարտավարական հիմքերն ու առանձնահատկությունները» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ քաղաքացիական դատավարության ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Վ.Հովհաննիսյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ քաղաքացիական դատավարության ամբիոնի պրոֆեսոր, Ի.գ.դ. Վահե Հովհաննիսյանի առաջարկած՝ «Սուբյեկտիվ իրավունքների պաշտպանության այլընտրանքային, այդ թվում՝ արբիտրաժային կարգով վեճերի լուծման կառուցակարգերի ուսումնասիրությունը ՀՀ-ում» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Ա.Հայկյանցը, պրոֆ. Վ.Ավետիսյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի պրոֆեսոր, ի.գ.դ. Արմեն Հայկյանցի առաջարկած՝ «Սեփականության և այլ իրային իրավունքները և դրանց պաշտպանության հիմնախնդիրները Մերձավոր Արևելյան երկրներում» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Ա.Հայկյանցը, պրոֆ. Վ.Ավետիսյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի պրոֆեսոր, ի.գ.դ. Վահրամ Ավետիսյանի առաջարկած՝ «Բարեխղճության սկզբունքը և շահերի բախումը կորպորատիվ հարաբերություններում» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ եվրոպական և միջազգային իրավունքի ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, դոց. Ա.Ասատրյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ եվրոպական և միջազգային իրավունքի ամբիոնի դոցենտ, ի.գ.թ. Վիգեն Քոչարյանի առաջարկած՝ «Արբիտրաժային վճիռներով նախատեսված կոնվենցիոն պարտավորությունների կատարման առանձնահատկությունները» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ քրեական իրավունքի ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Ա.Մարգարյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ քրեական իրավունքի ամբիոնի դոցենտ, ի.գ.թ. Տիգրան Սիմոնյանի

առաջարկած՝ «Հանցագործությունների և դատավճիռների համակցությամբ պատիժ նշանակելու հիմնախնդիրները» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Գ.Դանիելյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի պրոֆեսոր, ի.գ.դ. Արթուր Վաղարշյանի առաջարկած՝ «Օրենսդրական ավանդական կառուցակարգերի արագացման ու արդյունավետացման տեսաիրավական հիմքերը» հետազոտության թեման:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի՝ առկա ուսուցմամբ ասպիրանտուրայի անվճար տեղի համար հայտը հաստատելու մասին հարցը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, պրոֆ. Գ.Դանիելյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաստատել ատենախոսություն ղեկավարելու իրավունք ունեցող՝ ԵՊՀ պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի դոցենտ, ի.գ.թ. Տարոն Սիմոնյանի առաջարկած՝ «Տեխնոլոգիական զարգացումների ազդեցությունն արդի իրավունքի աճող համալիրության վրա. սիներգետիկ հարացույց» հետազոտության թեման:

3. ԼՍԵՑԻՆ. Հաղորդում բակալավրիատի 4-րդ կուրսի և մագիստրատուրայի 1-ին կուրսի ուսանողների ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների և ղեկավարների հաստատման մասին (զեկ.՝ ամբիոնների վարիչներ):

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը, դոց. Տ.Սուջյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Ըստ ամբիոնների՝ հաստատել հետևյալ թեմաները և ղեկավարներին.

Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

Ա. Ա. Հ.	Թեմա	Ղեկավար
<p>Ափունց Անուշ Մասիսի 098146609 anushapunts2004@gmail.com</p>	<p>Մխիթար Գոշի դատաստանագրքի իրավական արժեքը ժամանակակից իրավական համակարգի բարեփոխման առումով</p>	<p>Ռ. Աբաջյան</p>
<p>Բալայան Կարեն Սեյրանի 097248475 karen.balayan@edu.ysu.am</p>	<p>Հայաստանի պետականության և իրավունքի ակունքների աղավաղման հիմնական ուղղությունները թուրք-ադրբեջանական արդի քարոզչությունում</p>	<p>Ա. Վաղարշյան</p>
<p>Գրիգորյան Էլիդա Արմենի 094061215 elida.grigoryan@edu.ysu.am</p>	<p>Սահմանադրական և վարչական արդարադատության փոխհարաբերակցության տեսաիրավական հիմնահարցերը</p>	<p>Գ. Դանիելյան</p>
<p>Լալայան Արտակ Վիտալիկի 077221213 lalayanartak@mail.ru</p>	<p>Չինաստանի ժողովրդավարական հանրապետությունում իրավական մշակույթի իմացաբանական հիմքերը</p>	<p>Ս. Քոչարյան</p>
<p>Լոքյան Լուիզա Վոլոդյայի 098553938 luizalokyan@mail.ru</p>	<p>Իրավական ակտերի որոշակիության երաշխավորման տեսաիրավական հիմքերը</p>	<p>Ա. Վաղարշյան</p>
<p>Համբարձումյան Հայկուհի Հակոբի 098222862 haykush.hambardzumyan@edu.ysu.am</p>	<p>Անցումային պետություն</p>	<p>Ռ. Աբաջյան</p>
<p>Հայրապետյան Լիլիթ Վահագի 077913323 hayrapetian.lilith@mail.ru</p>	<p>Իրավահավասարության չափանիշները սոցիալական պետությունում</p>	<p>Կ. Ամիրյան</p>
<p>Հակոբյան Տիգրան Գնելի 093978077 tigran.hakobyan14@edu.ysu.am</p>	<p>Քրիստոնեությունը և հայրենական իրավական մշակույթի էվոլյուցիան արդի դարաշրջանում</p>	<p>Ա. Ասատրյան</p>
<p>Հարությունյան Մերի Արսենի 098561157 meriharutyunyan.10@mail.ru</p>	<p>Անմիջական ժողովրդաիշխանության սահմանները՝ միջազգային ինտեգրման համատեքստում</p>	<p>Հ. Մարտիրոսյան</p>

Ղահրամանյան Անուշ Գոռի 077252318 xahramanyan@internet.ru	Հարց ցեղասպանության տեսաիրավական հիմնահարցերը	Ա. Ասատրյան
Մալխասյան Սիմոն Հարությունի 096555344 simon.malkhasyan@edu.y-su.am	Հայաստանի Անկախության մասին հոշակագրի իրավաքաղաքական արժեքը	Ա. Վաղարշյան
Միրզոյան Արսեն Արթուրի 077080426 arsen.mirzoyan1@edu.y-su.am	Իրավական անվտանգությունը ազգային անվտանգության համակարգում	Հ. Հարությունյան
Մկրտչյան Մկրտիչ Հովհաննեսի 044970202	Պետության տիպաբանության Ներսիսյանցի հայեցակարգը տիպաբանության այլ տեսությունների համատեքստում	Ա. Ալեքսանյան
Մնացականյան Համլետ Արտակի 096885000 hamlet.20.03@mail.ru	Ազգային անվտանգության ռազմավարության տեսաիրավական չափանիշները	Կ. Ամիրյան
Մուսայելյան Արման Ալեքսանդրի 097999898 arman.arm9998@gmail.com	Սահմանադրական դատարանի որոշումների դերը նախընտրելի իրավական մշակույթի ձևավորման ուղղությամբ	Վ. Օհանյան
Ներսիսյան Լանա Կարենի 097212426	Սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման տեսաիրավական հիմքերը	Ս. Քոչարյան
Նիկոլյան Գոռ Գևորգի 098940444 gor.nikolyan@gmail.com	Խորհրդային իրավական համակարգի բացասական ազդեցությունը հետխորհրդային երկրների իրավաստեղծության վրա, դրա հաղթահարման տեսաիրավական ուղղությունները	Վ. Օհանյան
Սարգսյան Հակոբ Ֆելիքսի 097966996 feliqsovich@mail.ru	Կայուն զարգացման տեսաիրավական չափանիշները	Վ. Կարապետյան
Ստեփանյան Սոսե Արթուրի 094962993	Իրավական ակտերի պաշտոնական պարզաբանման հարաբերակցությունը	Գ. Դանիելյան

	իրավաստեղծագործության հետ	
Ուլուբաբյան Դավիթ Վալերիի 077741079 david.ulubabyan@edu.ysu.am	Իրավական ակտերի մեկնաբանման առանձնահատկությունները դատական իշխանության համակարգում	Ս. Քոչարյան
Օհանյան Նուրիկ Միերի 055909063 nurik_ohanyan@mail.ru	Իրավունքի և օրենքի գերակայությունը, հարաբերակցությունը և սահմանազատումը	Վ. Օհանյան

Մագիստրոսական թեզեր

Ա. Ա. Հ	Թեմա	Ղեկավար
Ալեքսանյան Գրիգոր	Էլեկտրոնային կառավարման համատեքստում իրավական համակարգի վերաիմաստավորման արդի հիմնահարցերը	Ս. Քոչարյան
Բեգյան Մարիա	Արդարության փիլիսոփայությունը ՀՀ ժամանակակից քաղաքացիական դատավարությունում	Տ. Սիմոնյան
Գասպարյան Օլգա	Հանրային հարաբերությունների տեսաիրավական չափանիշները	Հ. Հարությունյան
Հովհաննիսյան Կլարա	Իրավունքի կոլիզիաների լուծման տեսական և գործնական խնդիրները	Տ. Սիմոնյան
Նադոյան Մայա	Միջազգային իրավական պայմանագրերի՝	Ա. Վաղարշյան

Քրեական իրավունքի ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

N	Ուսանող	Թեմա	Ղեկավար
1.	Աբրահամյան Անի Հրայրի	Օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների հետ համագործակցելը՝ որպես քրեական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանք	Դասախոս Գ. Բարսեղյան
2.	Ազատյան Հենրի Կարենի	Հանցագործության պրովոկացիան	Դասախոս Գ. Բարսեղյան
3.	Բաղդասարյան Լուսինե Արթուրի	Քրեական պատասխանատվությունը հղիության արիեստական ընդհատման համար	Դասախոս Լ. Մարության

4.	Եղիազարյան Լուսինե Էմինի	Քրեական պատասխանատվությունը սուտ մատնության համար	Դոցենտ Ա. Վարդապետյան
5.	Զաքարյան Սարգիս Արտյոմի	Պրեկուրորների ապօրինի շրջանառության հանցակազմերի հիմնախնդիրները	Դոցենտ Ա. Վարդապետյան
6.	Թաշյան Էրիկ Եսայիի	Քրեական պատասխանատվությունը մարդուն առևանգելու համար	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
7.	Կարապետյան Ռուզաննա Գրիգորի	Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույք ձեռք բերելու, իրացնելու կամ իրացմանն աջակցելու և փողերի լվացման հանցակազմերի տարանջատման հիմնախնդիրները	Պրոֆեսոր Ս. Առաքելյան
8.	Հակոբյան Լիլիթ Երեմի	Հանցակիցների քրեական պատասխանատվության առանձնահատկությունները հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու դեպքում	Ասիստենտ Ա. Ասատրյան
9.	Հարությունյան Լուսինե Արայիկի	Քրեական պատասխանատվությունը 16 տարին չլրացած անձին սեռական հարաբերություն կամ սեքսուալ բնույթի այլ գործողություններ կամ մանկական պոռնոգրաֆիա ստեղծել կամ արտադրել առաջարկելու (գրումինգ) համար	Պրոֆեսոր Ս. Առաքելյան
10.	Հովակիմյան Մերի Արտակի	Օժանդակությունը որպես հանցակցության դրսևորում	Պրոֆեսոր Ա. Գաբուզյան
11.	Հարությունյան Գրետա Լյովայի	Մարդու թրաֆիքինգի քրեաիրավական հիմնախնդիրները	Դասախոս Լ. Մարուքյան
12.	Հովհաննիսյան Գեղամ Վարդանի	Հանցագործությունների ռեցիդիվի հիմնախնդիրները	Ասիստենտ Ա. Հովհաննիսյան
13.	Հովհաննիսյան Գևորգ Ռոբերտի	Քրեական պատասխանատվությունը մարդու սաղմի, պտղի, մարդու կամ դիակի բջիջների, հյուսվածքների, օրգանների կամ կենսաբանական նյութերի կամ հեղուկների ապօրինի շրջանառության համար	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
14.	Հովհաննիսյան Մերի Արմենի	Գործուն զղջալու դեպքում քրեական պատասխանատվությունից ազատելու հիմնախնդիրները	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
15.	Հովհաննիսյան Նարե Արթուրի	Քրեական օրենսդրության հետադարձ ուժի հիմնախնդիրը	Պրոֆեսոր Ա. Գաբուզյան
16.	Հովսեփյան Համլետ Գրիգորի	Օրենքով նախատեսվածից ավելի մեղմ պատիժ նշանակելու հիմնախնդիրները	Դասախոս Լ. Եղիգարյան
17.	Հովսեփյան Սաթենիկ Գևորգի	Պատիժն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու հիմնախնդիրները	Դասախոս Լ. Մարուքյան
18.	Մանուկյան Լևոն Արսենի	Տուժողի և հանցանք կատարած անձի հաշտության հիմքով քրեական	Պրոֆեսոր Հ. Խաչիկյան

		պատասխանատվությունից ազատելու հիմնախնդիրները	
19.	Մանուշարյան Անի Արթուրի	Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը	Ասիստենտ Ա. Հովհաննիսյան
20.	Մանուցյան Մելինե Անդրանիկի	Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու հիմնախնդիրները	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
21.	Մարգարյան Միքայել Հակոբի	Սպորտային ռիսկը որպես քրեական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանք	Դոցենտ Ա. Վարդապետյան
22.	Մելիքսեթյան Գոռ Տիգրանի	Արարքների որակման առանձնահատկությունները հանցափորձի դեպքում	Պրոֆեսոր Ա. Գաբուզյան
23.	Մկրտչյան Բորիկ Վահագնի	Քրեական պատասխանատվությունը ավազակության համար	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
24.	Շահվերդյան Ռոբերտ Վահեի	Խարդախության և խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով գույքային վնաս պատճառելու հանցակազմերի տարանջատման առանձնահատկությունները	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
25.	Պողոսյան Գագիկ Վահանի	Հրազենի ապօրինի շրջանառությունը	Ասիստենտ Ա. Հովհաննիսյան
26.	Պողոսյան Խաչիկ Անդրոկի	Անչափահասին հանցանքի կատարմանը հակելը կամ դրան մասնակից դարձնելը	Դոցենտ Տ. Սիմոնյան
27.	Ստեփանյան Ֆրունզե Արայիկի	Քրեական պատասխանատվությունը խուլիգանության համար	Պրոֆեսոր Հ. Խաչիկյան
28.	Ցուցուլյան Ալբերտ Կամոյի	Անձին կրկին քրեական պատասխանատվության ենթարկելու արգելքի կանոնակարգումը ՀՀ քրեական օրենսդրությամբ	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
29.	Փաշոյան Հովիկ Սահակի	Հանցակցի սահմանազանցման հիմնախնդիրը	Ասիստենտ Ա. Ասատրյան
30.	Քարամյան Անուշ Արսենի	Քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը նյարդահոգեկան ծանրաբեռնվածության վիճակում	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
31.	Ֆրնզյան Հռիփսիմե Բերնարի	Հանցանքը հանցավոր կազմակերպության կողմից կատարելը	Դոցենտ Տ. Սիմոնյան

Մագիստրոսական թեզեր

N	Ուսանող	Թեմա	Ղեկավար
1.	Ավետիսյան Լուսինե Արմանի	Արհեստական բանականության քրեական պատասխանատվությունը	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
2.	Բաբախանյան Անահիտ Վիգենի	Ֆինանսական բուրգ ստեղծելու, կազմակերպելու կամ ղեկավարելու	Պրոֆեսոր Հ. Խաչիկյան

		հանցակազմի քրեաիրավական որակման հիմնախնդիրները	
3.	Բաղդասարյան Գագիկ Արթուրի	Կիբեռանվտանգությունը և անձնական տվյալների քրեաիրավական պաշտպանությունը	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
4.	Գևորգյան Ինեսա Ռուբենի	Քրեական պատասխանատվությունը բուժաշխատողի կողմից մասնագիտական պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
5.	Դանիելյան Մանե Արմենի	Պատիժ նշանակելը դատավճիռների համակցության դեպքում	Դոցենտ Տ. Սիմոնյան
6.	Իսրայելյան Էրիկա Հայկի	Քրեական պատասխանատվությունը տուժողի խնդրանքով սպանության համար	Դասախոս Լ. Մարուքյան
7.	Հակոբյան Թամարա Արթուրի	Անչափահասների դեմ ուղղված սեռական հանցագործությունների քրեաիրավական բնութագիրը	Դոցենտ Տ. Սիմոնյան
8.	Հարությունյան Գոհար Վահրամի	Գործուն զղջալու հիմքով քրեական պատասխանատվությունից ազատելու հիմնախնդիրը	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
9.	Հովհաննիսյան Դիանա Մարգարետի	Օժանդակությունը որպես հանցակցության դրսևորում	Ասիստենտ Ա. Ասատրյան
10.	Հովհաննիսյան Սյուզաննա Կարենի	Քրեական պատասխանատվությունից ազատելը վաղեմության ժամկետն անցնելու հետևանքով	Դասախոս Ա. Բաբախանյան
11.	Մանուկյան Քրիստինա Տիգրանի	Քրեական պատասխանատվությունը ավազակության համար	Դասախոս Ա. Բաբախանյան
12.	Ներսիսյան Մերի Արտավազի	Քրեական պատասխանատվությունը շորթման համար	Ասիստենտ Ժ. Ստեփանյան
13.	Շահբազյան Նանե Նորայրի	Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների կիրառման հիմնախնդիրները	Պրոֆեսոր Ա. Մարգարյան
14.	Սմբատյան Քնարիկ Միերի	Ազատության սահմանափակում պատժատեսակի հիմնախնդիրները	Պրոֆեսոր Հ. Խաչիկյան
15.	Տիգրանյան Ինգա Գագիկի	Իրավաբանական անձանց քրեական պատասխանատվության պայմանները	Դասախոս Ս. Գալյան

Եվրոպական և միջազգային իրավունքի ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

N	ՈՒՍԱՆՈՂ	ԹԵՄԱ	ՂԵԿՎԱՐ	ԳՐԱԽՈՍ
1.	Այվազյան Արման Արթուրի	Արդար դատաքննության իրավունքի բովանդակությունը ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքում	Ղազինյան Ս.	
2.	Առաքելյան Սարգիս Հովհաննեսի	Հաշտարարության դերը միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման գործում	Սարգսյան Լ.	
3.	Ասրյան Տիգրան Արմենի	Վերադարձի իրավունքի կարգավորումը միջազգային իրավական փաստաթղթերում և դրա գործնական կիրառման հիմնախնդիրները	Վարդանյան Ք.	
4.	Արամյան Մարիամ Արսենի	Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի մեկնաբանման մեթոդաբանությունը	Ասատրյան Ա.	
5.	Բաղդասարյան Գրիգոր Բագրատի	Հիբրիդային պատերազմների հիմնախնդիրը միջազգային իրավունքում	Առաքելյան Ա.	
6.	Գասպարյան Վլադիմիր Վլադիմիրի	Անձնական և ընտանեկան կյանքը հարգելու իրավունքի պաշտպանությունը ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքում	Ասատրյան Ա.	
7.	Դովլաթբեկյան Տիգրան Մարտիկի	Եվրոպական միության և Եվրասիական տնտեսական միության իրավական ռեժիմների իրավահամեմատական վերլուծություն	Գրիգորյան Տ.	
8.	Թադևոսյան Լևոն Արտակի	Միջազգային համագործակցությունը ստրկության և մարդկանց առևտրի դեմ պայքարում	Սարգսյան Լ.	
9.	Թութխալյան Սերոբ Տիգրանի	ԵՄ արտաքին քաղաքական ծառայության գործունեության իրավական հիմքերը	Ղազինյան Ա.	
10.	Իշխանյան Արվիկ Արշակի	Ապաստանի իրավունքը և փախստականների պաշտպանությունը միջազգային և ներպետական իրավունքում	Վարդանյան Ք.	
11.	Կյուրեղյան Ռուբեն Մխիթարի	Ահաբեկչությունների կանխարգելումը ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համատեքստում	Ղազինյան Ս	
12.	Հայդարցյան Արամ Կարենի	Արհեստական բանականության միջազգային իրավական կարգավորումը	Սարգսյան Լ.	
13.	Հարությունյան Արման Արթուրի	Միջազգային դատարանների և արբիտրաժների որոշումների դերն ու նշանակությունը միջազգային	Սիմոնյան Ա.	

		իրավունքում		
14.	Ղուլիջանյան Ռոբերտ Արմանի	ՀՀ համապատասխանությունը Եվրոպական միության անդամակցության չափանիշներին	Ղազինյան Ա.	
15.	Մելիքյան Տիգրան Մարատի	Դիվանագիտական պաշտպանության իրավունքը Արդարադատության միջազգային դատարանի պրակտիկայում	Վարդանյան Ք.	
16.	Պետոյան Ժաննա Կարենի	Կրթության իրավունքի իրացման ապահովման միջազգային իրավական մեխանիզմները	Սիմոնյան Ա.	
17.	Պետրոսյան Ալիկ Ռուբենի	Ներդրումային վեճերի կարգավորման միջազգային կենտրոնի գործունեության միջազգային իրավական ասպեկտները	Սիմոնյան Ա.	
18.	Սահակյան Սոնյա Վալերիկի	<Լսված լինելու> և <մոռացված լինելու> Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքների իրավական բովանդակությունը	Գրիգորյան Տ.	
19.	Սարգսյան Թամարա Գևորգի	ՄԻԵԿ կից 16-րդ արձանագրությունը և դրա կանխարգելիչ նշանակությունը ներպետական իրավական համակարգում	Ասատրյան Ա	
20.	Սաֆարյան Սոնա Արթուրի	Ազատությունից զրկված անձանց իրավունքների պաշտպանությունը ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքում	Ասատրյան Ա.	
21.	Օսիկյան Վահագն Արթուրի	Սեփականության պաշտպանությունն ըստ Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի	Ասատրյան Ա.	
22.	Համբարյան Միեր Կարապետի	Պետությունների միջազգային իրավական համագործակցությունը դրամանենգության դեմ պայքարում	Ք. Վարդանյան	

Մագիստրոսական թեզեր

	Ուսանողի անուն-ազգանուն	Թեզի վերնագիր (անգլերեն)	Թեզի ղեկավար
1.	Ալոյան Անահիտ	Navigating Conflicts of Laws in International Arbitration: The Arbitrator's discretion in Jurisdictional Matters	Քրիստինե Խանազադյան
2.	Ախոյան Նարեկ	Ensuring International Criminal Accountability for Environmental Harm: Ecocide as an International Crime?	Եղիշե Կիրակոսյան
3.	Արզումանյան Լիլիյա	Dual Nationality in International Investment Law	Քրիստինե Խանազադյան
4.	Գևորգյան Մանե	ECHR Fair Trial Standards in International Arbitration	Սիրանուշ Սահակյան
5.	Հախվերդյան Լուսինե	Ethnic Cleansing in Artsakh: An Analysis under International Law	Եղիշե Կիրակոսյան
6.	Համբարձումյան Սոնյա	Prohibition of Torture in the Jurisprudence of ECtHR and ICJ: A Comparative Analysis	Սիրանուշ Սահակյան
7.	Հովհաննիսյան Մարիա	Economic Restrictive Measures as Grounds for Denial Of Benefits in International Investment Agreements: A Sword Against Wrongful Acts or a Shield from Investor Claims?	Քրիստինե Խանազադյան
8.	Մանուկյան Անահիտ	The Doctrine of Margin of Appreciation in the Context of Execution of ECtHR Judgments: Legal Implications	Լիպարիտ Դրմեյան
9.	Մելքունյան Լուիզա	The Principle of Distinction in the Age of Military Application of Artificial Intelligence: The Responsibility Paradigm	Եղիշե Կիրակոսյան

10.	Սահակյան Սյուզաննա	Accountability of State Officials for Grave Human Rights Violations in International Law: The Boundaries of the Immunity	Արա Խզմայան
11.	Վարդանյան Թամարա	Human Rights and Cyberwarfare: Ensuring Cybersecurity of Individuals During Armed Conflicts	Լևոն Գևորգյան

Քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

N	ԱԱՀ	ԹԵՄԱ	ՂԵԿԱՎԱՐ
1.	Ադամյան Կատրին Վարդանի	Ձեռագրաբանական հետազոտության առարկան ու մեթոդները:	Պրոֆեսոր Վ.Ենգիբարյան
2.	Ալեքսանյան Էլեն Սուրենի	Խափանման միջոցների իրավաչափությունը քրեական դատավարությունում:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
3.	Ադայան Միլենա Գագիկի	Ոչ իրավաչափ վարքագծի արգելքը քրեական դատավարությունում:	Դասախոս Հ.Զիլավյան
4.	Դեմիրճյան Հակոբ Հովսեփի	Վարույթի ողջամիտ ժամկետը՝ որպես քրեական դատավարության սկզբունք	Ասիստենտ Ա.Դանիելյան
5.	Եգանյան Էլեն Տիգրանի	Լրացուցիչ դատալսումները և դատավճռի կայացումը:	Պրոֆեսոր Ս.Դիլբանդյան
6.	Եղյան Էդգար Էմիլի	Փորձագետի եզրակացությունը և կարծիքը քրեական դատավարությունում:	Դասախոս Լ.Հովհաննիսյան
7.	Թովմայան Սուսաննա Արկադիի	Առերեսումը քննչական գործողությունների համակարգում:	Դոցենտ Ա.Չախոյան
8.	Իսրայելյան Վարդուհի Էդուարդի	Անչափահասների իրավունքների պաշտպանության քրեադատավարական երաշխիքները	Դոցենտ Ս. Մարաբյան
9.	Խանդանյան Էլինա Արթուրի	Գույքի արգելադրման հիմնահարցերը քրեական դատավարությունում:	Դասախոս Պ.Մկրտչյան
10.	Կարապետյան Գոռ Արթուրի	Դատական երաշխիքների ընդլայնման և մինչդատական վարույթի արդյունավետության հարաբերակցությունը	Ասիստենտ Ա.Դանիելյան

11.	Հայրապետյան Հայկ Տիգրանի	Կողմերի հավասարության և մրցակցության սկզբունքի իրացումն ապացուցման գործընթացում:	Պրոֆեսոր Ս.Դիլբանդյան
12.	Ղուչյան Անահիտ Արմենի	Գույքային հայցի հիմնահարցերը ՀՀ քրեական դատավարությունում	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
13.	Մաթևոսյան Վարդուհի	Կրիմինալիստիկական միկրոլոգիայի նշանակությունը և ժամանակակից հնարավորությունները	Դոցենտ Ա.Չախոյան
14.	Մարտիրոսյան Ժան Մխիթարի	Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության օրինականությունն ապահովող կառուցակարգերը:	Պրոֆեսոր Վ.Ենգիբարյան
15.	Մելոյան Կարինե Սևակի	Ընդդատությունը ՀՀ քրեական դատավարությունում:	Ասիստենտ Ա.Դանիելյան
16.	Մխիթարյան Տաթև Մինոյի	Դեպոնացման ինստիտուտի իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները:	Ասիստենտ Ա.Դանիելյան
17.	Մկրտչյան Լիլիթ Լարվենտի	Համաձայնությամբ տուգանք նշանակելու հիմնահարցերը ՀՀ քրեական դատավարությունում	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
18.	Մուրադյան Մոնիկա Երվանդի	Անմեղության կանխավարկածը	Ասիստենտ Գ.Բաղդասարյան
19.	Մուրադյան Նադեժդա Շիրազի	Հատուկ վերանայումը՝ որպես դատական վերանայման առանձին կառուցակարգ:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
20.	Ներսիսյան Միքայել Ահարոնի	Մասնավոր կյանքի պաշտպանությունը քրեական դատավարությունում	Ասիստենտ Ն.Աղաբաբյան
21.	Նուբարյան Անի Յասոյի	Հանրային քրեական հետապնդման ժամկետի կասեցման հիմքերն ու դատավարական կարգը:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
22.	Շախտանյան Միշա Սամվելի	Մինչդատական վարույթում պաշտպանի մասնակցությունը ապացուցողական գործունեությանը:	Ասիստենտ Տ.Ղազարյան
23.	Շամիրյան Ջուլիետա Միքայելի	Պատշաճ ապացուցումը՝ որպես քրեական դատավարության սկզբունք:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
24.	Չիլինգարյան Մարիամ Արծրունի	Պաշտպանության իրավունքի իրացման որոշ հիմնախնդիրները վարույթի հանրայնության սկզբունքի համատեքստում	Դասախս Լ.Հովհաննիսյան
25.	Պետրոսյան Արմեն Արմանի	Քրեական հետապնդման հարուցումը և ժամկետները:	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
26.	Սահակյան Աիդա Կարենի	Վարույթի հանրային մասնակիցների փոխհարաբերությունները	Պրոֆեսոր Ս.Դիլբանդյան

27.	Սահակյան Ալբերտ Օնիկի	Համակարգչային հանցագործությունների քննության մեթոդիկայի առանձնահատկությունները	Դոցենտ Ա.Չախոյան
28.	Սարգսյան Մարիամ Արմանի	Ձերբակալումը՝ որպես դատավարական հարկադրանքի միջոց:	Դասախոս Պ.Մկրտչյան
29.	Սարգսյան Քրիստինե Վլադիմիրի	Վերաքննիչ բողոքարկման դատավարական հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում:	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
30.	Օսիպյան Լիանա Արթուրի	Հայեցողական քրեական հետապնդման հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում	Դոցենտ Տ.Սուջյան

Մագիստրոսական թեզեր

	Ազգանուն, Ա., Հ.	Թեմա	Գիտ. դեկավար
1.	Ավետիսյան Նելլի	Դատարանում հանրային մեղադրանքը փոփոխելու հիմնախնդիրները	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
2.	Գևորգյան Քրիստինե	Վերդիկտը՝ որպես նոր դատավարական ինստիտուտ ՀՀ քրեական դատավարությունում	Դոցենտ Դ.Մելքոնյան
3.	Գրիգորյան Լիլիա	Մեղադրյալի՝ հակընդդեմ հարցման իրավունքի երաշխիքները ՀՀ քրեական դատավարությունում:	Ասիստենտ Ա.Դանիելյան
4.	Դավթյան Թերեզա	Գրավը որպես այլընտրանքային խափանման միջոց:	Դոցենտ Ս.Մարաբյան
5.	Երանոսյան Ժաննա	Պաշտպանության կողմի՝ ապացուցման գործընթացին մասնակցելու նոր հնարավորությունները:	Պրոֆեսոր Ս.Դիլբանդյան
6.	Զաքարյան Իսկուիի	Քրեական վարույթում խափանման միջոցի կիրառման իրավաչափությունը:	Դոցենտ Ս.Մարաբյան
7.	Թադևոսյան Նանե	Մինչդատական ակտերի իրավաչափության դատական երաշխիքները:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
8.	Հախնազարյան Անի	Հեռակա վարույթի հիմնահարցերը ՀՀ քրեական դատավարությունում:	Դոցենտ Ա.Հովհաննիսյան
9.	Հարությունյան Թամարա	Նախնական դատալուծման օրենսդրական և գործնական հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում:	Դոցենտ Դ.Մելքոնյան
10.	Մարտիրոսյան Վլադիմիր	Քրեական վարույթ նախաձեռնելու դատավարական ընթացակարգի գործնական հիմնախնդիրները:	Պրոֆեսոր Ս.Դիլբանդյան
11.	Մնացականյան Անահիտ	Խուզարկությունը և դրա սահմանազատումը այլ քննչական գործողություններից:	Դոցենտ Ա.Չախոյան
12.	Մնացականյան Մանե	Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ կիրառելու վարույթը:	Դոցենտ Տ.Սուջյան
13.	Տոնոյան Արուսյակ	Կալանքի կիրառման իրավաչափության սահմանները:	Պրոֆեսոր Վ.Ենգիբարյան

Քաղաքացիական դատավարության ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

	ՈՒՍԱՆՈՂ	ԹԵՄԱ	ՂԵԿԱՎԱՐ
	1-ին հոսք		
1.	Թաղևոսյան Վարդան Սամվելի	Սնանկության վարույթում պարտատերերի պահանջների ներկայացման և հաստատման կարգը The Procedure for Submission and Approval of Creditors' Claims in Bankruptcy Proceedings	Գ.Ավագյան
2.	Եգորյան ԱմայաՄիերի	Նոր երևան եկած հանգամանքներով դատական ակտերի վերանայման վարույթը քաղաքացիական դատավարությունում Proceedings for Review of Judicial Acts Under the New Circumstances in Civil Proceedings	Ս.Մեղրյան
3.	Գրիգորյան Հովհաննես Հայկի	Անհատական աշխատանքային վեճեր Individual Labor Disputes	Վ.Հովհաննիսյան
4.	Հովհաննիսյան Սիլվա Սամվելի	Վերաքննության սահմանները ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում The Limits of Re-examination in RA Civil Procedure	Վ.Գրիգորյան
5.	Խունդկարյան Դավիթ Երվանդի	Վճռաբեկ բողոքարկման իրավունքը և դրա իրականացման կարգը The Right of Cassation Appeal and The Procedure for Its Implementation	Վ.Հովհաննիսյան
6.	Խաչատրյան Էրիկ Հրաչի	Վերաքննիչ բողոքարկման իրավունքը և դրա իրականացման կարգը The Right of Appeal and The Procedure for Its Implementation	Վ.Գրիգորյան
7.	Պետրոսյան Արտաշես Արտյոմի	Պատշաճ հայցատեսակի ընտրության չափանիշները վարչական դատավարությունում Criteria For Choosing the Appropriate Type of Claim in Administrative Proceedings	Ա.Ղարսյան

8.	Թունյան Տաթևիկ Վարդանի	Քաղաքացիական գործերով դատական ակտերին ներկայացվող պահանջները Requirements for Judicial Acts in Civil Cases	Ս.Մեղրյան
9.	Խեչումյան Սաթենիկ Արմենի	Հայցի ապահովման ինստիտուտը քաղաքացիական դատավարություն The Institute of Securing a Claim in Civil Procedure	Ա.Ղարսյան
10.	Մելքոնյան Մարիամ Գագիկի	Օտարերկրյա դատարանների՝ սնանկության գործերով կայացված դատական ակտերի ճանաչումը և կատարումը Հայաստանի Հանրապետությունում Recognition and Enforcement of Judgments of Foreign Courts in Bankruptcy Cases	Պ.Թադևոսյան
11.	Պարոնյան Նարե Արայիկի	Առանձին աշխատանքային վեճերով վարույթը քաղաքացիական դատավարությունում Proceedings of Individual Labor Disputes in Civil Proceedings	Տ.Մարկոսյան
12.	Գասպարյան Հրանուշ Արմենի	Աշխատանքային իրավունքների իրականացումը և պաշտպանությունը Implementation and Protection of Labor Rights	Ա.Միքայելյան
13.	Խուդավերդյան Էլեն Հովսեփի	Ապացույցների պահովման և ապացույցներ պահանջելու ինստիտուտները ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում Institutions for Providing and Requesting Evidence in RA Civil Proceedings	Գ.Արզումանյան
14.	Եղիազարյան Միլենա Ռազմիկի	Ապացուցելուց ազատելու հիմքերը ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում Grounds for Exemption from Proving in RA Civil Proceedings	Պ.Թադևոսյան
15.	Բակունց Լիլիթ Արմենի	Ապացուցման բեռը ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում Burden of Proof in RA Civil Proceedings	Վ.Եսայան

16.	Հովսեփյան Մանե Կարենի	Պատասխանողի շահերի պաշտպանության դատավարական միջոցները Procedural Remedies for The Protection of the Respondent's Interests	Վ.Հովհաննիսյան
17.	Հակոբյան Լատրա Արսենի	Աշխատողների նյութական պատասխանատվությունը գործատուին հասցված վնասի համար Material Liability of Employees for Damage Caused to the Employer	Հ.Խունդկարյան
18.	Խանդանյան Նարե Արամի	Գործի փաստական հանգամանքների ի պաշտոնե պարզման սկզբունքը/„ex officio,“/ և դրա կիրառման ընթացակարգային հիմնախնդիրները վարչական դատավարությունում The Principle of Ex Officio and the Procedural Issues of its Application in Administrative Proceedings	Հ.Բեդկյան
19.	Ալեքսանյան Յանա Հայկի	Աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագման,փոփոխման և դադարման հիմքերը The Grounds for the Origin, Change, Termination of Labor Relations	Ա.Միքայելյան
20.	Կարապետյան Վիլյամ Վրեժի	Աշխատողների կարգապահական պատասխանատվությունը Disciplinary Liability of Employees	Ա.Միքայելյան
21.	Կոստանդյան Ալեքսանդր Մարտունի	Դատական ապացույցների հասկացությունը և դասակարգումը The Concept and Classification of Judicial Evidence	Վ.Եսայան
22.	Մադաթյան Գրիգոր Սարգսի	Հայցի տարրերը և դրանց նշանակությունը քաղաքացիական դատավարությունում Elements of a Claim and Their Significance in Civil Litigation	Վ.Եսայան
23.	Սարգսյան Աննա Ռոմանի	Սևանա լճի պահպանության իրավական հիմնախնդիրները Legal issues of the Conservation of Lake Sevan	վերականգնված Օ.Գեղամյան
24.	Մանուկյան Նիկոլայ Կարենի	Վերաքննիչ բողոքը վարույթ ընդունելը Acceptance of the Appeal	Վ.Գրիգորյան

25.	Ավետիսյան Ջորիկ Արմենի	Գործերի նոր քննության առանձնահատկությունները վարչական դատավարությունում Peculiarities of the New Examination of Cases in Administrative Proceedings	Ս.Մեղրյան
26.	Բիչախյան Արգիշտի Սերյոժայի	Դատական ապացուցման առանձնահատկությունները վարչական դատավարությունում Peculiarities of Judicial Evidence in Administrative Proceedings	Ս.Մեղրյան
27.	Տիգրանյան Լիլիթ Սամվելի	Աշխատողների անձնական տվյալների պաշտպանությունը Protection of Personal Data of Employees	Վ.Հովհաննիսյան

Մագիստրոսական թեզեր

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ	ԹԵՄԱ	ՂԵԿԱՎԱՐ
Դատական իրավունք և փաստաբանություն		
1. Միերյան Լուսինե Ադոնի	Ընտանեկան վեճերով գործերի վարույթը քաղաքացիական դատավարությունում	Վ.Եսայան
2. Սերոբյան Լիլիթ Սամվելի	Աշխատանքային վեճերով գործերի քննության առանձնահատկությունները քաղաքացիական դատավարությունում	Տ.Մարկոսյան
3. Բեդկյան Լևոն Հովսեփի	Վերաքննության սահմանները վարչական դատավարությունում	Վ.Հովհաննիսյան
4. Ավետիսյան Ալբերտ Ժիրայրի	Դատավարական իրավունքները չարաշահելու հիմնախնդիրները	Պ.Թադևոսյան
Բիզնես իրավունք և միջազգային արբիտրաժ		
5. Մկրտչյան Հայարփի Վահեի	Ընդերքի օգտագործման իրավական հիմքերը ՀՀ-ում	Վ.Հովհաննիսյան
6. Պողոսյան Անի Մարատի	Անդրազգային սնանկություն	Վ.Հովհաննիսյան
7. Սամվելյան Լիլիա Սամվելի	Սնանկության կառավարիչը որպես սնանկության գործերով վարույթի սուբյեկտ	Պ.Թադևոսյան
8. Քալանթարյան	Հաշտության համաձայնությունն ապօրինի	Տ.Խաչիկյան

Մարիամ Արսենի	ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթում	
9. Մարգարյան Էլիզա Վարդանի	Դատական կարգով արբիտրաժի վճիռը չեղյալ ճանաչելը	Վ.Եսայան
Մանուկյան Մարիամ	Գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերի վերաքննիչ բողոքարկման իրավունքի իրացման առանձնահատկությունները վարչական դատավարությունում	Տ.Խաչիկյան
Սարգսյան Թադևոս	Վարչական հայցի հասկացությունը, տարրերը և տեսակները	Ա.Ղարսյան
Դարյան Թամարա	Հողամասի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ծագման և դադարման հիմքերը ՀՀ-ում	Պ.Խաչատրյան
Կարապետյան Էրիկ	Հակընդդեմ հայցի ինստիտուտը քաղաքացիական դատավարությունում	Ս.Մեղրյան

Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոն

Ավարտական աշխատանքներ

1.	Այրումյան Սուսաննա Սերգեյի	Արհեստական բանականության համակարգերի քաղաքացիաիրավական պատասխանատվությունը ԵՄ իրավական կարգավորումների շրջանակում	Դավթյան Տ
2.	Անաստասյան Անահիտ Արթուրի	Ընտանեկան իրավունքների իրականացում և պաշտպանություն	Մութաֆյան Ա
3.	Առաքելյան Արմեն Աղաբեկի	Նվիրատվության պայմանագիր	Թավադյան Ա.
4.	Ավետիսյան Ֆրիդա Արմենի	Ծնողների և երեխաների ալիմենտային պարտավորությունները	Հովհաննիսյան Ա
5.	Բաբայան Անդրե Լևոնի	Կրիպտոարժույթների շրջանառության իրավական կարգավորումը	Թավադյան Ա
6.	Բաղիրյան Արևիկ Նորայրի	Միջազգային օդային փոխադրումների միջազգային մասնավոր-իրավական կարգավորումը	Ավետիսյան Վ
7.	Գրիգորյան Մերի Արայի	ԻՆԿՈՏԵՐՄՍ 2020	Դավթյան Տ

8.	Դադալյան Աշխեն Գալուստի	Հեղինակային իրավունքների միջազգային պաշտպանություն	Հովհաննիսյան Արփինե
9.	Դիլբանդյան Աղվան Սամվելի	Համակարգչային ծրագրերի իրավական պահպանության առանձնահատկությունները ՀՀ-ում	Այվազյան Մ
10.	Եղիազարյան Անի Ռոբերտի	Անհիմն հարստացման ինստիտուտը քաղաքացիական իրավունքում	Բեքմեզյան Գ
11.	Զաքարյան Խաչիկ Արթուրի	Ոչ նյութաակն վնասի հատուցման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետության և արտասահմանյան երկրների իրավական համակարգերում	Բեքմեզյան Գ
12.	Թոփուզյան Տիգրան Վահրամի	Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի կնքումը	Թավադյան Ա.
13.	Կարապետյան Կարինա Կարենի	Քաղաքացիաիրավական պայմանագրի միակողմանի լուծում	Հայկյանց Ա
14.	Կարապետյան Սամվել Ռուսլանի	Սեփականության անձեռնմխելիության սկզբունքը	Սողոմոնյան Ա
15.	Հայկյանց Մերուժան Արմենի	Ներկայացուցչությունը քաղաքացիական իրավունքում. դոկտրինա և իրավակիրառման խնդիրներ	Ղուկասյան Շ
16.	Հովհաննիսյան Յուրա Հարությունի	Սպառողների իրավունքների պաշտպանության արդի հիմնախնդիրները	Ավետիսյան Վ
17.	Ղազարյան Թամարա Սամվելի	Վնասների հատուցումն ըստ Ապրանքների միջազգային առուվաճառքի պայմանագրերի մասին ՄԱԿ-ի 1980թ կոնվենցիայի /իրավահամեմատական վերլուծություն	Հայկյանց Ա
18.	Մամիկոնյան Զորիկ Վահանի	Շինարարական կապալի պայմանագիր (ընդհանուր դրույթներ)	Ավետիսյան Վ
19.	Մանուկյան Էրիկ Հմայակի	Արտապայմանագրային պատասխանատվության առանձնահատկությունները Եվրոպական դեֆիկտային իրավունքի սկզբունքներով և համեմատական վերլուծությունը ՀՀ իրավական համակարգի հետ	Ղուկասյան Շ
20.	Մարգարյան Անահիտ Երվանդի	Պայմանագրերի դերը ընտանեկան հարաբերությունների կարգավորման մեջ	Սերոբյան Դ
21.	Մուրադյան Վաչագան Մուրադի	Անշարժ գույքի օգտագործման, տիրապետման, տնօրինման, շահագործման կամ կառուցապատման ընթացքում	Ղուկասյան Շ

		պատճառված վնասի հատուցման առանձնահատկությունները	
22.	Պատվականյան Ալիսա Արթուրի	Ընդհանուր սեփականության իրավունք	Ավետիսյան Վ
23.	Սահակյան Նաիրա Թաթուլի	Գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործությունների հեղինակների անձնական ոչ գույքային և գույքային իրավունքներ:	Ավագյան Ն
24.	Սիմոնյան Սվետլանա Մարատի	Ապրանքային նշանի իրավական կարգավորումը	Հովհաննիսյան Արփինե
25.	Փայտյան Լիլիթ Գագիկի	Ֆրանչայզինգի պայմանագիր	Հայկյանց Ա
26.	Փարամազյան Գայանե Աշոտի	Քաղաքացու առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման կարգը	Բեքմեզյան Գ
27.	Փիլոյան Սեդա Տիգրանի	Վինդիկացիոն և ռեստիտուցիայի հայցերի մրցակցությունը	Թավադյան Ա
28.	Օհանյան Էլեն Պարզևի	Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների նկատմամբ իրականացվող խնամակալության և հոգաբարձության տեսական և գործնական հիմնահարցերը	Սերոբյան Դ

Մագիստրոսական թեզեր/Դատական իրավունք և փաստաբանություն

1.	Արշակյան Միլենա Սամվելի 098167307	Փոխնակ մայրության իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները ՀՀ օրենսդրությամբ	Պետրոսյան Ռ
2.	Խոշբեկյան Լենա Համլետի 098565641	Բաժնետիրական ընկերության գործադիր մարմնի կարգավիճակը	Թավադյան Ա
3.	Կազարյան Նինա Ավիկի 033041616	Անհիմն հարստացման ինստիտուտը քաղաքացիական իրավունքում, իրավահամեմատական վերլուծություն	Ավետիսյան Վ
4.	Հարությունյան Անժելիկա Հարությունի 093787768	Ապահովագրական պայմանագրային հարաբերություններում սուբրոգացիայի ինստիտուտի իրացումը	Սերոբյան Դ

Բիզնես իրավունք և միջազգային արբիտրաժ

1.	Առաքելյան Հովհաննես Արայիկի 077585558	Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները	Ավետիսյան Վ	
2.	Հարոյան Էլենա Արթուրի 098314342	Լիզինգային հարաբերությունների քաղաքացիաիրավական կարգավորումը ՀՀ-ում /իրավահամեմատական վերլուծություն/	Պետրոսյան Ռ	
3.	Ղարիբյան Լիլիթ Վաղարշակի 099266538	Օպցիոն համաձայնագրեր	Հովհաննիսյան Արսեն	
4.	Մովսիսյան Էդվարդ Արսենի 099398132	Ձեռքբերման վաղեմության հիմքով սեփականության իրավունքի ծագման հիմնախնդիրները /իրավահամեմատական վերլուծություն/	Ա.Հայկյանց	
5.	Նաջարյան Անի Արթուրի 077010740	Ապրանքային նշանի անվավերության հարաբերական հիմքերը ՀՀ օրենսդրությամբ /իրավահամեմատական վերլուծություն/	Թավադյան Ա	

4. ԼՍԵՑԻՆ. Հաղորդում մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանողների՝ մագիստրոսական թեզերի պատրաստման ընթացիկ վիճակի մասին (զեկ.՝ ամբիոնների վարիչներ):

ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի ամբիոնի վարիչներն ամփոփ տեղեկություններ ներկայացրին մագիստրոսական թեզերի պատրաստման ընթացիկ վիճակի մասին՝ արձանագրելով հնարավոր խնդրահարույց դեպքերը, մատնանշելով այն ուսանողներին, ովքեր գիտական սեմինարի ստուգարքը չեն ստացել, առկա խնդիրները լուծելու ուղղությամբ ձեռնարկվող քայլերը:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Ի.գ.դ., պրոֆեսոր Հ.Խաչիկյանը, ի.գ.դ., պրոֆեսոր Գ.Դանիելյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաղորդումն ընդունելի գիտություն:

5. ԼՍԵՑԻՆ. Հաղորդում ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի հեռակա ուսուցմամբ մագիստրատուրայի՝ 2024-2025 ուսումնական տարվա ընդունելության արդյունքների մասին:

Դեկան, պրոֆեսոր Հ.Խաչիկյանն ամփոփ տեղեկություններ ներկայացրեց ուսուցմամբ մագիստրատուրայի՝ 2024-2025 ուսումնական տարվա ընդունելության արդյունքների մասին:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ. Հաղորդումն ընդունելի գիտություն:

6. ԼՍԵՑԻՆ. Ասպիրանտների և հայցորդների ատեստավորում:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի միջնորդությունը ամբիոնի չորրորդ տարվա հեռակա ուսուցման ասպիրանտ Նարինե Առաքելյանի ատեստավորման մասին:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Ա.Հայկյանցը, պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ.

ա/ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Նարինե Առաքելյանը հաշվետու ժամանակահատվածում ձեռք է բերել անհրաժեշտ գրականություն, պատրաստել է ատենախոսության երրորդ գլուխը, հավաքել է անհրաժեշտ բոլոր կրեդիտները կրթական բաղադրիչից և պրակտիկայից, ատեստավորել նրան,

բ/ միջնորդել ԵՊՀ ռեկտորատին հաստատելու իրավագիտության ֆակուլտետի գիտական խորհրդի սույն որոշումը:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ Քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոնի միջնորդությունը ամբիոնի չորրորդ տարվա հեռակա ուսուցման ասպիրանտ Սեդա Ստեփանյանի ատեստավորման մասին:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Ս.Դիլբանդյանը, պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ.

ա/ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Սեդա Ստեփանյանը հաշվետու ժամանակահատվածում ձեռք է բերել անհրաժեշտ գրականություն, պատրաստել է

ատենախոսության երկու գլուխները, աշխատում է երրորդ գլխի վրա, հավաքել է անհրաժեշտ բոլոր կրեդիտները կրթական բաղադրիչից և պրակտիկայից, ատեստավորել նրան,

բ/ միջնորդել ԵՊՀ ռեկտորատին հաստատելու իրավագիտության ֆակուլտետի գիտական խորհրդի սույն որոշումը:

ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի միջնորդությունը ամբիոնի հայցորդ Զարինե Ազիզյանի ատեստավորման մասին:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Ա.Հայկյանցը, պրոֆ. Հ.Խաչիկյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ.

ա/ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Զարինե Ազիզյանը հաշվետու ժամանակահատվածում չի ներկայացրել ամբիոն, կապ չի հաստատել գիտական ղեկավարի հետ, չատեստավորել նրան,

բ/ միջնորդել ԵՊՀ ռեկտորատին հաստատելու իրավագիտության ֆակուլտետի գիտական խորհրդի սույն որոշումը:

7. Ընթացիկ հարցեր

7.1. ԼՍԵՑԻՆ. ԵՊՀ Մեթոդական խորհրդի միջնորդությունը՝ Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի ասիստենտ Գևորգ Վիրաբյանի՝ «Իրավական կանխավարկածների ճյուղային մոտեցումների միասնականացման ընդհանուր տեսության հայեցակարգը (հիմնախնդրի լուծման մեթոդաբանությունը և հիմնադրույթները)» վերտառությամբ մենագրությունը տպագրության երաշխավորելու մասին:

ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԵՑԻՆ. Պրոֆ. Վ.Հովհաննիսյանը:

ՈՐՈՇԵՑԻՆ.

Հաշվի առնելով ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի մեթոդական խորհրդի դրական եզրակացությունը՝ Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի ասիստենտ Գևորգ Վիրաբյանի՝ «Իրավական կանխավարկածների ճյուղային մոտեցումների միասնականացման ընդհանուր տեսության հայեցակարգը (հիմնախնդրի լուծման մեթոդաբանությունը և հիմնադրույթները)» վերտառությամբ մենագրությունը երաշխավորել տպագրության:

Խորհրդի քարտուղար

S.Սուջան

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒՆ

ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի 2023-24 ուս. տարում կատարած ուսումնամեթոդական և գիտահետազոտական աշխատանքների մասին

24-ը հոկտեմբերի 2024 թ.

1. Ուսումնական և մեթոդական աշխատանքներ

1. *Ուսումնական և մեթոդական աշխատանքները* կազմակերպվել են ուսումնական պլանին և համալսարանի կառավարման մարմինների, ֆակուլտետի դեկանի որոշումներին համապատասխան: Կրեդիտային համակարգով ուսումնական ուղեցույցին համահունչ կատարվել են ընթացիկ ստուգումներ: Ընթացիկ և եզրափակիչ քննություններն ընթացել են ֆակուլտետի գիտխորհրդում հաստատած կարգին համապատասխան:

ա) Դասախոսությունների անցկացման եղանակների կատարելագործում, նոր եղանակների ներդրում.

Նախ, հիմնական լսարաններում մոնիտորների որոշակի խմբաքանակի կահավորման արդյունքում դասախոսությունները դարձել են առավել ինտերակտիվ: Նյութի ելակետային բանալի հատվածները ցուցադրվում է մոնիտորով՝ հընթացս պարզաբանվում են դրանց բաղադրիչները: Գործնականում մեծաթիվ ուսանողներով լսարաններում ավելի մեծ ուշադրությամբ հետևելու գործոնը դարձել է ակնհայտ: Նորամուծությունը այս տեսանկյունից դատական պրակտիկայի վիճահարույց նյութերի հենքով դասավանդումն է, մասնավորապես, համադրվում են հակասական դատական ակտերը և դրանց առնչությամբ դոկտրինալ մեկնաբանությունները:

բ) Սեմինար և գործնական պարապմունքների անցկացման եղանակների և մեթոդների վերանայում, դրանց կատարելագործում և նոր մեթոդների ներդրում.

Սեմինարները հիմնականում կազմակերպվում են ուսանողների առանձին զեկույցների տեսքով, որոնք կազմվում են նախապես կոնկրետ սեմինարի թեմաներով, սակայն ընդգրկում են լրացուցիչ աղբյուրներից մշակված նյութերը: Սա հնարավորություն է տալիս մի կողմից ձևավորելու հետազոտական աշխատանքների հմտություններ, մյուս կողմից՝ խորացնելու գիտելիքները և դուրս գալու դասագրքային շրջանակներից:

Գործնական պարապմունքները, գրեթե առանց բացառության, անցկացվում են դասախոսների կողմից մշակված խնդիրների ու առաջադրանքների քննարկմամբ: Խնդիրների մշակմանը մասանբ մասնակցում են նաև ուսանողները (ինչը գնահատվում է «մասնակցություն» բաղադրիչի շրջանակներում), ինչպես նաև ասպիրանտները:

Ձևավորված ավանդույթի ուժով որոշակի բարդ թեմաներով գործնական պարապմունքներին հրավիրվում են մասնագիտական աշխատանքում փորձառու և, որպես կանոն, գիտամանկավարժական աշխատանքի փորձ ունեցող պրակտիկ աշխատողներ (օրինակ՝ Վճռաբեկ դատարանի դատավոր Ռուզաննա Հակոբյանը) և այլն: Ընդ որում, պրակտիկ աշխատողների ընտրությունը թելադրված է լինում

վերջիններիս կողմից իրականացվող գործունեության բնույթի և ընտրված թեմայի համադրմամբ:

Ամբիոնի համար շահեկան է նաև այն, որ դասախոսական կազմը համալրված է հիմնականում՝ նեղ մասնագիտական աշխատանքում ներգրավված պաշտոնյաներով և փաստաբաններով:

գ) Ուսումնամեթոդական ծրագրերի, հարցաշարերի, խնդիրների, թեստերի ստեղծումը և նոր առարկաների ներդրումը.

Առանձին դասընթացների մասով վերջին տարիների ընթացքում մշակվել և էլեկտրոնային եղանակով ուսումնական կայքերում գետեղվել են խնդիրների ժողովածուներ, որոնք պարբերաբար թարմացվում են՝ օրենսդրական փոփոխություններին զուգահեռ:

2. Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի ուսումնական ծանրաբեռնվածության առանձնահատկությունն այն է, որ վերջինս ներառում է համալսարանի առանձին ֆակուլտետներում «Իրավունքի հիմունքներ» դասընթացի դասավանդումը, այն արդեն դարձել է կամընտրողական: Ամբիոնի դասախոսները մի շարք այլ ֆակուլտետներում դասավանդում են նաև «Պետության և իրավունքի տեսություն» առարկան: Այս տեսանկյունից արձագանքները հիմնականում դրական են: Դասախոսներ Ռոզա Աբաջյանը և Արտյոմ Սեդրակյանը այլ ֆակուլտետներում դասախոսություններ են կարդում նաև անգլերեն լեզվով:

3. Հեռակա բաժնում ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպմանն ուղղված քայլեր:

Դասավանդումը և դրա մեթոդական ապահովումը կատարվում է գրեթե նույն չափանիշներով ու մեթոդաբանությամբ, ինչ առկա համակարգում, պարզապես դրանք հարմարեցված են դասավանդման այդ եղանակի հետ և փորձ է արված հնարավորինս չվնասել արդյունավետությունը:

Քանի որ այս ուսուցման ձևի հարցում ամբիոնը ունի նկատելի դերակատարում, հատկապես այլ բուհերից *տեղափոխությունների տեսանկյունից*, ձգտում ենք հնարավորինս ուշադիր լինել և բացառել նվազագույն պահանջներին չբավարարող անձանց մուտքը: Այս հատվածի հետ աշխատանքի լրացուցիչ բարդությունն այն է, որ ուսանողների ունակությունների միջև տարբերությունը անհամեմատ մեծ է և օբյեկտիվորեն դժվար է լինում ընտրել այնպիսի բարդության նյութ, որ հասանելի լինի թույլ առաջադիմություն ունեցողների համար, բայց և բավարար չափով արդյունավետ լինի բարձր առաջադիմություն ունեցողների համար:

2. Աշխատանք ուսանողների հետ

1. Հաշվետու տարում կազմակերպվել է ամբիոնի գծով ուսանողական գիտական ընկերության միջոցով 3 սեմինար-քննարկում:

Այս ոլորտում մեր անելիքները դեռևս շատ են, կարծում են, հարկ է գերծ մնալ այն մտայնությունից, որ ցածր կուրսեցիներին առանձնակի չարժե ներգրավել արտալսարանական հետազոտական աշխատանքների մեջ: Իհարկե, արդյունքները այն աստիճանի չեն, որ խոսք գնա հրապարակումների մասին, բայց փորձ ձեռք բերելու և անհրաժեշտ պատասխանատու վերաբերմունք ձևավորելու տեսանկյունից դրանք անհրաժեշտ են:

Հաջորդ խնդիրը գիտաժողովների արդյունքներով լավագույն ուսանողին ճանաչելու կտրվածքով է: Կարծում են, հարկ է նախապես առաջադրել այնպիսի

պայմաններ ու չափանիշներ, որպեսզի բացառվի դրանցում բակալավրիատի և մագիստրատուրայի երկրորդ տարվա ուսանողների միաժամանակյա մասնակցությունը:

3. Գիտահետազոտական աշխատանքներ ամբիոնի գիտական և ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ամփոփ տվյալները

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական կազմը արդյունավետ է աշխատել, մասնավորապես՝ հրատարակել է.

5 մենագրություն.

Դատական իշխանության անկախությունը: Ձեռնարկ Արդարադատության ակադեմիայի ունկնդիրների համար / **Ա.Վաղարշյան, Գ.Դանիելյան, Ե.Խոնդկարյան, Վ.Շուրեբո:** Ընդհանուր խմբագրությամբ՝ Գ.Դանիելյանի. – Եր.: «Կոնրադ Ադենաուեր հիմնադրամ» հայաստանյան մասնաճյուղ, 2024. – 242 էջ (Գ.Դանիելյանի հեղինակությամբ 3-րդ և 6-րդ գլուխները, համապատասխանաբար՝ 73-105, 212-238 էջեր և համահեղինակությամբ «Եզրափակիչ խոսք»-ը՝ 239 էջ):

Տարոն Սիմոնյան - Պետաիրավական համալիրություն եւ սիներգետիկա / Մաս 2, Իրավունքի սիներգետիկա կամ Արդի իրավունքի համալիրություն, 2023 | Մենագրություն, Երևան, Հայրապետ հրատակչություն, 2023, 240 էջ:

Վաղարշյան Ա., «Երկրի պաշտպանության ու անվտանգության ոլորտի սահմանադրական կարգավորման հիմնախնդիրները խորհրդարանական կառավարման ձևի պայմաններում», էջեր 139-186, տպագրվել է «Պառլամենտարիզմի զարգացումը Հայաստանի Հանրապետությունում» /– Եր.: Հայրապետ հրատ., Բեգլարյան Ա., Ալեքյան Մ., Վաղարշյան Ա., 2024: – 208 էջ:

Вагаршян А., [«Проблемы конституционного регулирования сферы обороны и безопасности страны в условиях парламентской формы правления»](#), стр. 124-178, в монографии «Развитие парламентаризма в Республике Армения» Бегларян А., Алекаян М., Вагаршян А., /– Եր.: изд. «Айрапет», коллективная монография, 2024. – 191 с.

Վիրաբյան Գ.Մ. Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթի որոշ հարցերի շուրջ: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Եր.: «Հայրապետ» հրատ., 2024, 160 էջ:

3 դպրոցական դասագիրք.

Ա. Վաղարշյան, Վերահրատարակություն՝ Հասարակագիտություն: 9-րդ դաս. դասագիրք. / Գ. Ղազինյան, Ա. Վաղարշյան; - Եր.: Տիգրան Մեծ, 2023. - 176 էջ:

Տ. Սիմոնյան, Հասարակագիտություն: 7-րդ դասարան: Դասագիրք հանրակրթական հիմնական դպրոցի համար / Կ. Հարությունյան, Հ. Բարսեղյան, Ն. Գալստյան, Ա. Մանուչարյան, Տ. Սիմոնյան (Թեմա 4, Թեմա 6).— Եր.: «Զանգակ» հրատ., 2023. -120 էջ:

Հասարակագիտություն: 8-րդ դասարան: Դասագիրք հանրակրթական հիմնական դպրոցի համար / **Կ. Հարությունյան, Հ. Բարսեղյան, Տ. Սիմոնյան** (Թեմա 2). - Եր.: «Զանգակ» հրատ., 2024. - 144 էջ:

2 ուսումնական ձեռնարկ.

Կ. Ամիրյան Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության համակարգը (դասագիրք),, էլեկտրոնային հրատարակություն (ISBN 978-5-8084-2636-8 (էլեկտրոնային)), Երևան, ԵՊՀ հրատարակչություն, 2023, 400 էջ, Հեղինակների խումբ, Ամիրյան Կարեն՝ գլ. 8 (§1-4):

Ա. Վաղարշյան Դատական իշխանության անկախություն. Ձեռնարկ Արդարադատության ակադեմիայի ուսանողների համար / Ա. Վաղարշյան, Գ. Դանիելյան, Է. Խունդկարյան, Վ. Շուբերտ. Գ.Դանիելյանի ընդհանուր խմբագրությամբ. Երևան. «Կոնրադ Ադենաուեր հիմնադրամի» հայաստանյան մասնաճյուղ, 2024. - 242 էջ:

15 գիրական հոդված:

Գիտական հոդվածները հիմնականում՝ վերաբերում են ամիբիոնի ծրագրերում ներառված «Իրավունքի օնթոլոգիա» մենագրության բովանդակային հարցադրումներին:

4. Միջազգային, հանրապետական և ֆակուլտետի գիրաժողովներում ներկայացվել է 9 զեկույց

Գևորգ Դանիելյան.

1. «ՀՀ անկախության հռչակագրի պաշտպանության հրամայականը և ազգային կենսունակ պետության տեսլականը» համաժողովում (2024թ. փետրվարի 29-ին, Երևան) ներկայացվել է զեկույց՝ «ՀՀ անկախության մասին» Հռչակագրից հրաժարվելու իրավաքաղաքական հետևանքները» թեմայով:

2. ԵՊՀ հիմնադրման 105-ամյակին նվիրված ԵՊՀ ՈՒԳԸ միջազգային 10-րդ գիտաժողովի Իրավագիտության մասնագիտական բաժանմունքի վարման աշխատանքները՝ 2004թ. հոկտեմբերի 9-ին, ք. Երևան:

3. ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետում մասնակցել եմ «Քաղաքականության և միջազգային հարաբերությունների մասին «Եվրասիական խաչմերուկների աշխարհաքաղաքականություն. փոխակերպումներ, մարտահրավերներ և զարգացման ուղիներ» խորագիրը կրող միջազգային գիտաժողովին, 2024թ. հոկտեմբերի 10-11-ին, Երևան:

Արթուր Վաղարշյան.

1. Մասնակցություն՝ «Իրավահավասարությունը, օրենքի միատեսակ կիրառությունը եվ հակախտրականությունը սահամանդրական դատարանների պրակտիկայում» թեմայով գիտաժողովին, 23-24 մայիսի, 2024 թ., Վայրը՝ Ծաղկաձոր, Կոտայքի մարզ:

2. ԱՄՆ ՄԶԳ/Հայաստանի արդարադատության ոլորտի աջակցության ծրագիր, աշխատաժողով նվիրված «Դատական անկախության, կարգապահական պատասխանատվության և դատական վերահսկողության հիմնահարցերին», 15-18 դեկտեմբերի, 2023 թ., վայրը՝ Դիլիջան:

3. Международная конференция «Конституционное правосудие: достоинство, свобода и справедливость для всех», 7-8 сентября 2023 г., Республика Казахстан, Астана.

4. Գիտաժողով «Պաշտպանության բնագավառում պետական կառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում» խորագրով: Զեկույցման թեման՝ Սահմանադրությունը և երկրի պաշտպանության կարգավորման հիմնահարցերը: 5 դեկտեմբերի, 2023 թ., Կազմակերպիչ՝ ՀՀ ՊՆ Պաշտպանական ազգային հետազոտական համալսարան, վայրը՝ Ազգային ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտ:

Տարոն Սիմոնյան.

1. Չճանաչված և մասամբ չճանաչված պետություններում մարդու իրավունքներին (Human Rights in Unrecognized and Partially Unrecognized States:

Charting a Path Forward), գիտական քննարկում կազմակերպված ԱՄՆ Հայ իրավաբանների ասոցիացիայի (Armenian Bar Association) և Հարավարևմտյան իրավունքի դպրոցի (Southwest Law School) կողմից – ԱՄՆ, Լոս Անջելես, մայիս, 2024:

2. Ընթացիկ գիտական հանդիպումներ երիտասարդների, ուսանողների և այլն:

Արմեն Ասատրյան.

1. Սանկտ-Պետերբուրգի փաստաբանների պալատի կողմից կազմակերպված «LEGAL DIALOGUE - 2023» (Международная конференция в Ереване "LEGAL DIALOGUE – 2023: ТРИ ДНЯ В АРМЕНИИ") միջազգային իրավական կոնֆերանս: 2023թ. մայիսի 17-19:

2. ՀՀ ԳԱԱ «Փորձագիտությունների ազգային բյուրո» ՊՈԱԿ-ի «GTH DNA Consulting Company» և «Eura DNA, Europe’s premier DNA resource»-ի կողմից կազմակերպված «Advancing Forensic DNA Database Programs in Armenia» թեմայով միջազգային տարածաշրջանային համաժողով: 2024թ. մայիսի 7

3. Եվրոպայի փաստաբանների և իրավաբանների միությունների խորհրդի (Council of Bars and Law Societies of Europe) «Փոխանակման, համագործակցության և իրազեկման հարթակ» կոմիտեի (The Platform for Exchange, Cooperation and Outreach) առցանց նիստ: Չեկոյց «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» օրենքի փոփոխության նախագծում փաստաբանությանը առնչվող խնդրահարույց դրույթների վերաբերյալ: 2023թ. հոկտեմբերի 6:

Միջազգային գիտաժողովներում ներկայացված զեկույցներն են՝

1. «ՀՀ անկախության հռչակագրի պաշտպանության հրամայականը և ազգային կենսունակ պետության տեսլականը» համաժողովում (2024թ. փետրվարի 29-ին, Երևան) Գ.Դանիելյանը ներկայացրել է զեկույց՝ ««ՀՀ անկախության մասին» Հռչակագրից հրաժարվելու իրավաքաղաքական հետևանքները» թեմայով:

2. Գ.Դանիելյանը իրականացրել է ԵՊՀ հիմնադրման 105-ամյակին նվիրված ԵՊՀ ՈԻԳԸ միջազգային 10-րդ գիտաժողովի Իրավագիտության մասնագիտական բաժանմունքի վարման աշխատանքները՝ 2004թ. հոկտեմբերի 9-ին, ք. Երևան:

3. ԵՊՀ Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետում Գ.Դանիելյանը մասնակցել է «Քաղաքականության և միջազգային հարաբերությունների մասին «Եվրասիական խաչմերուկների աշխարհաքաղաքականություն. փոխակերպումներ, մարտահրավերներ և զարգացման ուղիներ» խորագիրը կրող միջազգային գիտաժողովին, 2024թ. հոկտեմբերի 10-11-ին, Երևան:

5. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանություն

2024թ. փետրվարի 2-ին տեղի է ունեցել «Մարդու իրավունքներ և սահմանադրական արդարադատություն» ծրագրով առկա ուսուցման մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությունը: Արդյունքները ունեն հետևյալ պատկերը՝

5 մագիստրոս, 5 գերազանց գնահատական:

2024թ. մայիսի 8-ին, 9-ին տեղի են ունեցել առկա ուսուցման բակալավրիատի «Սահմանադրաիրավական» մասնագիտացման ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունը: Արդյունքները ունեն հետևյալ պատկերը՝

27 ուսանող, որից մեկը գնահատվել է անբավարար, 8-ը՝ բավարար, 13-ը՝ լավ, 5-ը՝ գերազանց:

2024թ. հունիսի 12-ին տեղի է ունեցել հեռակա ուսուցման բակալավրիատի «Սահմանադրաիրավական» մասնագիտացման ավարտական աշխատանքների պաշտպանությունը: Արդյունքները ունեն հետևյալ պատկերը՝

մասնակցել է 4 ուսանող, որոնցից 3-ը գնահատվել է բավարար և մեկը՝ լավ:

Ներկայումս ամբիոնի «Մարդու իրավունքներ և սահմանադրական արդարադատություն» ծրագրում ներգրավված է 9 մագիստրոս 2-րդ տարվա, 5 մագիստրոս՝ 1-ին տարվա /2024-25 ուս. տարի/, Սահմանադրաիրավական մասնագիտացմանը առկա ուսուցմամբ ներգրավված է 21 ուսանող:

Այս ոլորտում աշխատանքը բարելավման կարիք ունի, ինչին անդրադարձ կարվի ստորև:

6. Գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստում և վերապատրաստում

Հաշվետու շրջանում ամբիոնում գործում է 19 դասախոս՝ 13-ը հիմնական և 6-ը արտաքին համատեղությամբ:

Ներկայումս ուսանում են 4 առկա ասպիրանտ, 1 հեռակա ասպիրանտ և 1 հայցորդ:

2023թ. դեկտեմբերին ամբիոնի առկա ասպիրանտ Հ. Լեյլոյանը հանձնել է մասնագիտական մինիմումը, գնահատվել է գերազանց:

2024թ. հունիսին ամբիոնի հայցորդ Ա. Սարգսյանը հանձնել է մասնագիտական մինիմումը և կասեցրել հայցորդությունը սեպտեմբերին:

2024թ. սեպտեմբերին ամբիոնի հայցորդ Դ. Ղուկասյանը կասեցրել է հայցորդությունը:

Ասպիրանտների և հայցորդների հետ տարվող աշխատանքը համակարգված է, արդյունքները կանխատեսելի են:

Կարծում եմ, հաշվի առնելով ամբիոնի դասախոսական կազմի միջին տարիքը, այլ աշխատանքում ներգրավվածության բարձր տոկոսը, ասպիրանտների և հայցորդների ընդհանուր թվի ավելացմանն ուղղված մեր նկատառումներն արդարացված են:

Այս ոլորտում խնդիրը ասպիրանտների և հայցորդների տեղերի համար հայտեր ներկայացնելն է, քանի որ գրեթե հիմնականում՝ վերապահվել է ղեկավարելու իրավունք ունեցող դասախոսների վրա, իսկ համապատասխան փորձի ու մշակույթի պակասն իրեն զգացնել է տալիս, մասնավորապես, ծանուցումից հետո անցել է 3 շաբաթ, և միայն կրկնակի հիշեցումներից հետո ներկայացվեցին հայտեր:

7. Ամբիոնի համալսարանական և արտահամալսարանական գործունեությունը

Ամբիոնի անդամները վերապատրաստման կամ ընդհանուր կրթական ծրագրերով դասախոսել են նաև այլ կազմակերպություններում. Գ. Դանիելյանը՝ Պետական կառավարման ակադեմիայում, Կ. Ամիրյանը՝ Արդարադատության ակադեմիայում, Ն. Դավթյանը՝ Հայ-ռուսական համալսարանում (Սլավոնական համալսարան):

Ամբիոնի անդամները՝ Գ.Դանիելյան, պարբերաբար մասնակցում են վերապատրաստման դասընթացների: Մասնավորապես Գ. Դանիելյանը

վերապատրաստման դասընթացներ է անցկացրել Աուդիտորական պալատում գրանցված աուդիտորների համար:

Արմեն Ասատրյանը իրականացրել է վերապատրաստում Փաստաբանների պալատի կողմից կազմակերպված «Պայմանագրային պարտավորությունների առանձնահատկությունները և հիմնախնդիրները քաղաքացիական իրավունքում» թեմայով, 2024թ. մարտի 29-ին: Իրականացրել է վերապատրաստում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների պետքարտուղարության ֆինանսավորմամբ՝ «Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» միջազգային բարեգործական կազմակերպության «Միասին ընդդեմ մարդկանց թրաֆիկինգի» ծրագրի շրջանակներում, 2023թ. ապրիլի 1- 2:

8. Ամբիոնի աշխատակարգը

Ամբիոնի նիստերն անցկացվել են առնվազն ամիսը 1 անգամ: Ամբիոնի նիստերում, ըստ նախապես հաստատված տարեկան ծրագրի՝ լսվել են ուսումնական, գիտական բնույթի հարցեր: Դրանք վերաբերել են դասախոսություններ կարդալուն, գործնական և լաբորատոր պարապմունքներ անցկացնելուն, մագիստրոսական թեզերի ընթացքին, գրախոսելուն, ստուգարքներ և քննություններ անցկացնելուն, արտալսարանական աշխատանքներին, արդիական հիմնահարցերով համալիր գիտական հետազոտություններ նախաձեռնելուն և այլն:

9. Նկատառումներ՝ ամբիոնի աշխատանքների բարելավման ուղղությամբ

Նախորդ հաշվետվությամբ նախանշել էի, որ *ամբիոնը հիմնականում շփվելով սկսնակ ուսանողների հետ, ամբողջովին չէ, որ կարողացել է նպաստել անհրաժեշտ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ձևավորելուն*: Կոնկրետ իմ ուսումնասիրությունները, այդ թվում՝ դասալսումները բերում են այն համոզման, որ մենք թերևս գոհանում ենք, երբ ուսանողները ներկայացնում են բարձր իրազեկվածություն և նյութը կարողանում են հնարավորինս սահուն շարադրել: Իմ դիրքորոշումն այն էր, որ այդպիսի մեթոդաբանությունը այնքան էլ խթանող չէ, բացի այդ՝ մասնագիտությանը խորանալու հարցում կարող է ստեղծել ոչ համարժեք ընկալումներ, մասնավորապես հենց այդ շրջանում ձևավորվում է իրավագիտության, իբրև դյուրին հաղթահարվող մասնագիտության անհամարժեք ընկալում, ինչը հետագայում մեր գործընկերների համար անհարկի բարդություններ է առաջացնում, երբ վերջիններս փորձում են զարգացնել ինքնուրույն մտածելու, ձեռք բերած գիտելիքներով իրավիճակային խնդիրներ լուծելու ունակությունները և հմտությունները: Կարծում եմ, որ մենք պետք է ելակետ ընդունենք այն, որ տարիքային առանձնահատկությունով պայմանավորված, մեծածավալ տեղեկատվություն յուրացնելու ունակությունները ուսանողների մոտ հոգեբանորեն ձևավորում են անընդունելի, անգամ խեղաթյուրված պատկերացումներ առ այն, որ նախ՝ իրավագիտությունը այնքան էլ բարդ մասնագիտություն չէ, ինչպես իրենք էին կարծում, և երկրորդ՝ իրենք գրեթե կայացած մասնագետներ են: Կարծում եմ, մենք պետք է շարունակենք ավանդական մեթոդաբանությունը վերանայելու մեր նախաձեռնությունը և շեշտը դնենք ոչ միայն լրացուցիչ աղբյուրներից պարտադիր օգտվելու (կարծում եմ, օրինակ՝ Վենետիկի հանձնաժողովի, ԵԽ Նախարարների կոմիտեի և մանաբնույթ այլ կառույցների բանձների և այլ նյութերի մասին ուսանողը չպետք է առաջին անգամ լսի բարձր կուրսերում), այլև փորձի իր սեփական տեսակետն ունենալ խնդրահարույց հարցերի շուրջ:

Այս տեսանկյունից նկատելի դրական տեղաշարժ արձանագրվել է, մասնավորապես, ուսանողներին հանձնարարվում է պատրաստել ոչ միայն իրազեկվածություն ապահովող, այլև հնարավորինս ինքնուրույն վերլուծությամբ ուղեկցվող զեկուցումներ, սակայն, կարծում եմ, դեռ հնարավոր բոլոր քայլերը չեն արվել: Վերջին հաշվով, չպետք է անտեսել, որ առաջին կուրսում ուսանողների կողմից առավել հետևողական ջանքերը, բարեխիղճ ձևավորված զեկուցումները ոչ միայն մեր ջանքերի, որքան ավանդույթի արդյունք են: Բոլորս էլ գիտենք, որ, որպես կանոն, այդ կուրսում էնտուզիազմը համեմատաբար մեծ է, անգամ միջակություններն են երբեմն ձգտում ինտեգրվել ընդհանուր մոտեցումներին:

Անհանգստացնող է ոչ միայն մագիստրանտների, այլև ասպիրանտների ու հայցորդների ղեկավարների պասիվությունը գիտաժողովներում: Ստացվում է, որ ղեկավարների մի մասը փորձում է սահմանափակվել ասպիրանտի կամ հայցորդի հետ անմիջական աշխատանքներով, անտեսելով, որ ֆակուլտետում կազմակերպվող ամենամյա գիտաժողովները կարևոր միջոց են՝ ստուգելու, թե իրականում ինչպես է հաջողվում իր սանին ներկայացնելու ձեռք բերված արդյունքները, ինչպես է կարողանում պատասխանել գործընկերների հարցերին և այլն: Ստացվում է, որ ղեկավարը իր սանին առաջին և վերջին անգամ լսում է միայն պաշտոնական պաշտպանության ժամանակ, որից հետո անհասկանալիորեն սկսում է իր խոսքում դժգոհել իր սանի ելույթից, հավաստիացնելով, որ թեզը որակով է, ուղղակի ասպիրանտին չհաջողվեց համարժեք ներկայացնել և այլն:

Միջազգային համագործակցության տեսանկյունից, ցավոք, չունենք ինքնուրույն ծրագրեր, այլ մասնակցում ենք արդեն իսկ այլ կառույցների կողմից նախաձեռնած ծրագրերին: Իրականում խնդիրը այնքան էլ միանշանակ չէ, քանզի ամբիոնի կողմից առաջարկվող ծրագրերը ամբողջովին համահունչ չեն միջազգային կազմակերպությունների կողմից նախապես որգերգրած քաղաքականության հետ, ուստի ներգրավված ենք միայն մասամբ համապատասխանող ծրագրերին:

Այս փուլում, օրինակ՝ մենք ներգրավված էինք, ինչպես արդեն նշեցի՝ «Կոնրադ Ադենաուեր» միջազգային կազմակերպության և Արդարադատության ակադեմիայի նախաձեռնությամբ իրականացվող մի կարևոր ծրագրի մեջ, որի նպատակն է արդեն մարտ ամսին ներկայացնել «*Դատական իշխանության անկախության*» ուսումնամեթոդական ձեռնարկ՝ Արդարադատության ակադեմիայի ունկնդիրների համար:

Կատարողական կարգապահության էական խախտումներ չեն արձանագրվել, սակայն առկա են կրթական ծրագրեր կազմելու և նմանաբնույթ այլ հանձնարարություններ կատարելու անհարկի ձգձգումների դեպքեր: Ինչ վերաբերում է առանձին ուշացումներին, ապա դրանք հազվադեպ են, իսկ արձանագրվող դեպքերը, թերևս, թելադրված են երթևեկության աննախադեպ խցանումներով: Ի դեպ, ինքս Սահմանադրական ամբիոնի մի քանի դասախոսների հետ, նախաձեռնել ենք կառավարման համակարգի արմատական բարեփոխման հայեցակարգ, որն ընդգրկելու շղթայի բոլոր օղակները, այդ թվում՝ մայրաքաղաքը կաթվածահար վիճակի հասցրած երթևեկությունը: Անլուծելի խնդիր չկա, ուղղակի շեշտը դնում ենք այն հարցադրման վրա, որ գործադիր իշխանությունը առնվազն պետք է վերջապես նախաձեռնի էլեկտրոնային կառավարման համարժեք գործիքակազմ՝ ներդնելով «միասնական պատուհանի» սկզբունքը:

Կարևորում եմ նաև ավարտական աշխատանքների քննարկումները՝ կանոնակարգերին և հատկապես գիտական էթիկայի պահանջներին համահունչ դարձնելու խնդիրը: *Ցավոք, դեռևս բախվում ենք իրավիճակների, երբ ամբիոնի*

առանձին դասախոսներ միայն նախապաշտպանության կամ որ էլ ավելի անընդունելի է՝ պաշտպանության փուլում են «նկատում» թերությունները, արձանագրում դրանք իրենց կարծիքներում, ընդ որում, երբեմն զգացվում է նաև ոչ բավարար իրազեկվածության խնդիրը: Այս ուսումնական տարվա ընթացքում մշակել են աշխատանքների կազմակերպման այնպիսի մեթոդաբանություն, որի արդյունքում, կարծում ենք նկատելի կլինի նշված թերությունների հաղթահարումը: Նկատեմ նաև, որ մեր խնդրին այն չէ, որ այս անգամ էլ ղեկավարները, ինչպես ասում են, ավելորդ գլխացավանքից զերծ մնալու հաշվարկով փորձեն ընկնել մեկ այլ ծայրահեղության մեջ՝ չնշելով աշխատանքների թերությունները: Վերջին հաշվով, ոչ բոլոր թերություններն են փոխկապակցվում ղեկավարի աշխատանքի արդյունավետության հետ:

Կարծում եմ, դեռևս անհրաժեշտ չափանիշների չեն բավարարում նաև արտալսարանական աշխատանքները: Մասնավորապես, մենք երբեմն սպասում ենք, որ ուսանողական կառույցները ոչ միայն իրենք նախաձեռնեն սեմինար-քննարկումներ և նմանաբնույթ այլ միջոցառումներ, այլև իրենք էլ ընտրեն թեմաները, մինչդեռ՝ այս հարցում դասախոսների նախաձեռնողականությունը առավել անհրաժեշտ է: Այս առումով ուսանողների հասցեին քննադատական խոսք չունեմ, մասնավորապես՝ իմ վերջին հանդիպման ընթացքում մասնակցում էր շուրջ 25 ուսանող, ինչը իմ պատկերացմամբ, օպտիմալ էր, սակայն կազմակերպիչների կողմից լուրջ քննարկման և ինքնաքննադատության հարց էր դարձել:

**ԵՊՀ Իրավագիտության ֆակուլտետի
պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության
ամբիոնի վարիչ, իրավաբանական գիտությունների
դոկտոր, պրոֆեսոր**

Գ.Բ. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ